

Opinie rzeczników generalnych w sprawach połączonych C-8/15 P Ledra Advertising/Komisja i EBC, C-9/15 P Eleftheriou i in./Komisja i EBC oraz C-10/15 P Theophilou i in./Komisja i EBC, a także w sprawach połączonych C-105/15 P Mallis i Malli/Komisja i EBC, C-106/15 P Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou/Komisja i EBC, C-107/15 P Chatzithoma/Komisja i EBC, C-108/15 P Chatziioannou/Komisja i EBC oraz C-109/15 P Nikolaou/Komisja i EBC

Zdaniem rzeczników generalnych Melchiora Watheleta i Nilsa Wahla Sąd słusznie oddalił skargi o stwierdzenie nieważności i o odszkodowanie dotyczące restrukturyzacji cypryjskiego sektora bankowego

Ani oświadczenie Eurogrupy, ani protokół ustaleń podpisany pomiędzy EMS a Cyprzem nie mogą być przypisywane Komisji i EBC, a zatem sądy Unii nie są właściwe do rozpoznania skarg o stwierdzenie nieważności skierowanych przeciwko tym aktom i nie może powstać pozaumowna odpowiedzialność Unii

W ciągu pierwszych miesięcy 2012 r. wiele banków z siedzibą na Cyprze, wśród nich Cyprus Popular Bank (Laiki) i Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (Bank of Cyprus lub BoC), napotkały trudności finansowe. Rząd cypryjski zwrócił się zatem z wnioskiem o pomoc finansową do Eurogrupy, podmiotu złożonego z ministrów finansów państw członkowskich strefy euro. Eurogrupa wskazała, że wnioskowana pomoc finansowa jest przyznawana przez EMS (Europejski Mechanizm Stabilności) w ramach programu dostosowań makroekonomicznych, który miał być sprecyzowany w formie protokołu ustaleń. Negocjacje dotyczące tego protokołu były prowadzone, z jednej strony, przez Komisję Europejską wraz z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) i Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW), a z drugiej strony, przez władze cypryjskie. W oświadczeniu z marca 2013 r. Eurogrupa wskazała, że negocjacje doprowadziły do przyjęcia projektu protokołu ustaleń w sprawie restrukturyzacji banków BoC i Laiki. EMS podpisał zatem protokół z Cyprzem i przyznał temu krajowi pomoc finansową.

Liczne cypryjskie osoby fizyczne, a także spółka z siedzibą na Cyprze były posiadaczami depozytów w BoC lub Laiki. Zastosowanie środków uzgodnionych z władzami cypryjskimi spowodowało znaczne obniżenie wartości tych depozytów. Zainteresowane osoby fizyczne i spółka wniosły zatem skargi do Sądu Unii Europejskiej, aby Komisja i EBC wypłaciły im odszkodowanie wynoszące równowartość zmniejszenia wartości ich depozytów z tytułu szkody poniesionej w wyniku przyjęcia protokołu ustaleń oraz w celu stwierdzenia nieważności spornych środków przewidzianych w tym protokole. Podobnie, siedem cypryjskich osób fizycznych wniosło skargi do Sądu mające na celu stwierdzenie nieważności oświadczenia Eurogrupy z marca 2013 r. dotyczącego restrukturyzacji cypryjskiego sektora bankowego.

Pięcioma postanowieniami z dnia 16 października 2014 r.¹ i trzema postanowieniami z dnia 10 listopada 2014 r.² Sąd oddalił skargi stwierdzając zasadniczo, że są one niedopuszczalne. W tym kontekście Sąd orzekł, że Komisja i EBC nie stały za przyjęciem protokołu ustaleń, że EMS nie mógł być uważany za należący do instytucji Unii oraz że oświadczenia Eurogrupy nie można było przypisać Komisji i EBC ani też nie mogło ono wywrzeć skutków prawnych wobec osób trzecich. W pozostałym zakresie Sąd oddalił skargi jako oczywiście pozbawione wszelkich podstaw

¹ Postanowienia Sądu z dnia 16 października 2014 r. Mallis i Malli/Komisja i EBC ([T-327/13](#)), Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou/Komisja i EBC ([T-328/13](#)), Chatzithoma/Komisja i EBC ([T-329/13](#)), Chatziioannou/Komisja i EBC ([T-330/13](#)) i Nikolaou/Komisja i EBC ([T-331/13](#)).

² Postanowienia Sądu z dnia 10 listopada 2014 r. Ledra Advertising/Komisja i EBC ([T-289/13](#)), Eleftheriou i in./Komisja i EBC ([T-291/13](#)) i Theophilou/Komisja i EBC ([T-293/13](#)).

prawnych: według Sądu osoby skarżące nie wykazały z pewnością, że szkoda, jaką miałyby ponieść, została rzeczywiście spowodowana bezczynnością Komisji. Te osoby fizyczne oraz spółka wniosły następnie odwołania do Trybunału Sprawiedliwości w celu uchylenia postanowień Sądu.

W dzisiejszych opiniach **rzecznicy generalni Melchior Wathelet i Nils Wahl**, rozpatrujący odwołania skierowane odpowiednio przeciwko postanowieniom z dnia 16 października 2014 r. i 10 listopada 2014 r., **zaproponowali, by Trybunał utrzymał w mocy postanowienia Sądu.**

W odniesieniu do odwołania dotyczącego **skarg o stwierdzenie nieważności skierowanych przeciwko oświadczeniu Eurogrupy z marca 2013 r.**, rzecznik generalny M. Wathelet jest zdania, że Sąd nie dopuścił się błędu co do prawa orzekając, iż oświadczenia Eurogrupy nie można przypisać Komisji i EBC. Komisja i EBC nie występują bowiem we własnym imieniu w ramach postępowania dotyczącego pomocy finansowej, lecz wyłącznie w charakterze przedstawicieli EMS, aby negocjować, nadzorować i podpisać, na podstawie udzielonego upoważnienia, protokół ustaleń. Ponadto Sąd słusznie stwierdził, że na Eurogrupę nie zostały delegowane żadne kompetencje Komisji i EBC oraz że instytucje te nie mogą sprawować kontroli względem niej, kierować do niej zaleceń ani wiążących instrukcji.

Podobnie rzecznik generalny M. Wathelet uważa, tak jak Sąd, że oświadczenie Eurogrupy nie może wywoływać skutków prawnych względem osób trzecich i w konsekwencji nie może zostać zaskarżone do sądów Unii Europejskiej. Jego zdaniem sformułowania użyte w spornym oświadczeniu wskazują na brak podjęcia decyzji wywołującej wiążące skutki prawne i, tym samym, jasno ukazują czysto informacyjną treść oświadczenia.

W odniesieniu do odwołania dotyczącego **skarg odszkodowawczych**, rzecznik generalny N. Wahl jest zdania, że szkoda, jaką miałyby ponieść osoby fizyczne ze względu na podpisanie protokołu ustaleń pomiędzy EMS a Cyprzem nie została wyrządzona przez instytucję Unii Europejskiej, ponieważ, po pierwsze, EMS nie jest instytucją Unii, a po drugie, Komisja i EBC nie mogą być uważane za stojące za przyjęciem protokołu (funkcje powierzone Komisji i EBC w ramach traktatu EMS nie obejmują bowiem własnych uprawnień decyzyjnych i dotyczą wyłącznie EMS). Rzecznik generalny wyjaśnił jednak, że ponieważ EMS, a ostatecznie tworzące go państwa ponoszą odpowiedzialność z tytułu protokołu ustaleń, jednostki, które uważają, że doznały szkody na skutek protokołu, mogą wytoczyć powództwo przed sądami krajowymi w celu dochodzenia odpowiedzialności danych państw.

W odniesieniu do odwołania dotyczącego **skarg o stwierdzenie nieważności skierowanych przeciwko protokołowi ustaleń**, rzecznik generalny N. Wahl stwierdził, że Sąd nie dopuścił się błędu uznając te skargi za niedopuszczalne, ponieważ sądy Unii są właściwe do kontroli legalności jedynie aktów instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, a ani EMS, ani Cypr nie są takimi podmiotami Unii.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyli orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst opinii (sprawy połączone [C-8/15 P - C-10/15 P](#) i sprawy połączone [C-105/15 P - C-109/15 P](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793